

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 46 Mal 093652 20 GŽ

Novi Travnik, 28.01.2021. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku u vijeću sastavljenom od sudija Mirjana Grubešić, kao predsjednica vijeća, Senad Begović i Davor Kelava, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja 1.T.I. iz K., 2. M.I. iz K., 3. A.K. iz K. i 4. A.Š. iz K., zastupani po punomoćniku Ejubu Spahić, advokatu iz Kaknja, protiv tuženog STARNET d.o.o. Bugojno, PJ „ FROZEN BERRIES „ Bugojno iz Bugojna, ul. Podgaj 2, koga zastupa punomoćnik Vildana Mutevelić, advokat iz Bugojna, vrijednost spora 2.122,00 KM, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljena na presudu Općinskog suda u Bugojnu broj: 46 0 Mal 093652 19 Mal od 14.07.2020. godine, u sjednici vijeća održanoj 28.01.2021. godine donio je sljedeću:

PRESUDU

Žalba tužitelja se uvažava, preinačava presuda Općinskog suda u Bugojnu broj 46 0 Mal 093652 19 Mal od 14.07.2020. godine i sudi:

„Obavezuje se tuženi da tužiteljima u roku od 15 dana od dana dostavljanja ove presude isplati dug za isporučene maline i to: tužitelju T.I. iznos od 970,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana 01.01.2018.godine pa do isplate, tužitelju M.I. iznos od 750,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana 01.01.2018.godine pa do isplate, tužitelju A.K. iznos od 210,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana 01.01.2018.godine pa do isplate, tužitelju A.Š. iznos od 192, 00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana 01.01.2018.godine pa do isplate.

Obavezuje se tuženi da tužiteljima u roku od 15 dana od dana dostavljanja ove presude naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.743,80 KM. Preko dosuđenog iznosa zahtjev tužitelja za naknadu troškova postupka, odbija kao neosnovan“.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja za isplatu duga za isporučene maline u iznosu od 2.122,00 KM kao neosnovan i to tužitelju tužitelju T.I. iznos od 970,00 KM, tužitelju M.I. iznos od 750,00 KM, tužitelju A.K. iznos od 210,00 KM, tužitelju A.Š. iznos od 192, 00 KM sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom, te su obavezani tužitelju da tuženom naknade troškove parničnog postupka u iznosu od 840,00 KM.

Protiv ove presude žalbu su blagovremeno izjavili tužitelji zbog povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. U odnosu na povredu parničnog postupka ističu da provedeni dokazi nisu cijenjeni na način propisan članom 8. Zakona o parničnom postupku. U žalbi navode da je pogrešan zaključak suda da su tužitelji trebali učiniti ponudu tuženom shodno odredbi člana 31. ZOO-a, budući da su tužitelji već isporučili robu tuženom na osnovu usmenih ugovora, dok je tuženi samo djelomično ispunio svoju ugovorenu obavezu, a što je vidljivo iz nalaza vještaka finansijske struke iz kojeg proizilazi da tužitelji potražuju veći iznos, ali budući da je tužiteljima isplaćen dio kupoprodajne cijene, a što je potvrđeno i iskazima tužitelja to tužitelji potražuju samo utuženi iznos. Nadalje navode da je prvostepeni sud odbio tužbeni zahtjev i u odnosu na tužitelje A.K. i A.Š. koji su nesporno imali zaključen ugovor o kupoprodaji sa tuženim, uz obrazloženje da nisu isporučili maline iako su za to imali potvrde. Također navode da je irelevantna činjenica da tuženi u svojim poslovnim knjigama nije evidentirao isporučenu količinu malina niti taj propust tuženog se može staviti na teret tužiteljima, da je tuženi morao dokazati da nije primio spornu količinu malina, a što nije dokazao. Stoga predlažu ovom sudu da preinači pobijanu presudu i usvoji tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti, obaveže tuženog da im naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.567,70 KM, taksu na tužbu i presudu prema troškovniku od 15.06.2020. godine, taksu na žalbu prema odluci suda kao i troškove sastava žalbe u iznosu od 561,60 KM ili da prvostepenu presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak.

Odgovor na žalbu nije dostavljen.

Nakon što je ispitao osporenu presudu u granicama navoda iz žalbe i po službenoj dužnosti u smislu člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), ovaj sud je zaključio:

Žalba je osnovana.

Predmet ovog spora je zahtjev tužitelja za isplatu neisplaćenog dijela duga za isporučenu količinu malina u iznosima koji su naznačeni u izreci pobijane presude sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom počev od 01.01.2018. godine.

Članom 7. stav 1. i 123. stav 1. Zakona o parničnom postupku propisana je obaveza parničnih stranaka da iznesu sve činjenice na kojima zasnivaju svoje zahtjeve i na te okolnosti predlaže dokaze (raspravno načelo). Iz ovih zakonskih odredbi proizilazi da teret dokaza može biti na obje parnične stranke, odnosno da je tužitelj dužan dokazati navode i činjenice na kojima zasniva osnov i visinu tužbenog zahtjeva, a tuženi navode i činjenice kojima osporava navode i zahtjev tužitelja.

Na okolnosti osnovanosti tužbenog zahtjeva po prijedlogu tužitelja izvršen je uvid u otkupne blokove koje je izdavao tuženi, saslušani su tužitelji, svjedoci I.DŽ., M.O. i S.Š. i provedeno vještačenje po vještaku financijske struke na okolnosti visine potraživanja za isporučene maline tuženom. Po prijedlogu tuženog izvršen je uvid u potvrdu broj 12-1/19 od 04.12.2019. godine, formular tipskog ugovora o kupoprodaji, saslušani svjedoci Z.F., J.Š. i D.R. i zakonski zastupnik Tihomir Pocrnja.

Iz činjeničnog utvrđenja prvostepenog suda proizilazi da se tuženi bavi otkupom malina i da u Bugojnu ima otvorenu poslovnu jedinicu, da je svjedok I.DŽ. imao zaključen ugovor sa tuženim kao kooperant kome su tužitelji predavali maline, a on im je vršio plaćanje i to uglavnom gotovinski, da tuženi u svojim poslovnim knjigama nije evidentirao tužitelje kao kooperante, a da je sa A.K. i A.Š. imao zaključene ugovore o kupoprodaji, i da u toku 2017. godine tuženi tužiteljima nije vršio plaćanje isporučenih malina, da su pri preuzimanju malina popunjavani otkupni blokovi i da oni koji su provedeni kao dokaz u ovom postupku, nisu sačinjeni u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji („Službene novine Federacije BiH, broj 83/09) i Zakona o unutrašnjoj trgovini u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 40/2010 i 79/2017), budući da sadrže logo firme, podatke o osobi koja je predala robu, datum predaje, vrstu proizvoda i količinu, ali da nije naznačena cijena, te da blokovi nisu numerisani i da su potpisani samo od strane osobe koja je preuzela robu, da je visina potraživanja za tužitelje pojedinačno utvrđena na osnovu cijena malina iz 2017. godine i na temelju knjigovodstvene evidencije tuženog koje je utvrdio vještak financijske struke.

Sporno je da li su tužitelji predloženim dokazima dokazali da su isporučivali maline tuženom odnosno da li je svjedok I.DŽ. od njih otkupljivao maline u ime i za račun tuženog ili u svoje lično ime, te da li se neispravno popunjavanje otkupnih blokova koje je izdavala osoba u ime i za račun tuženog prilikom preuzimanja malina, može staviti na teret tužiteljima.

Članom 8. i 123. stav 1. Zakona o parničnom postupku propisana je obaveza suda da sve provedene dokaze cijeni savjesno i brižljivo dovodeći ih u vezu sa drugim dokazima te da na osnovu slobodne ocjene provedenih dokaza utvrdi relevantne činjenice za donošenje pravilne i zakonite odluke.

Naime, svjedok S.Š. je potvrdio da je M.O. preuzimao maline od tužitelja i drugih proizvođača, vagao ih, izdavao im otkupne blokove i predavao maline na Petlji svjedoku I.DŽ. Navode ovoga svjedoka u bitnom je potvrdio i svjedok M.O. koji navodi da u Kaknju postoji udruženje poljoprivrednika koji se bave uzgojem i prodajom malina, da je svjedok I.DŽ. jedne prilike održao sastanak sa proizvođačima malina na kome je prisustvovalo oko 40 do 50 proizvođača, obavijestio ih on vrši otkup malina za tuženog i da je angažovao S.Š. da obezbijedi kombi za prijevoz malina do mjesta za preuzimanje, da neki proizvođači malina nisu imali zaključene ugovore sa tuženim u pisanoj formi, ali

su maline isporučivali direktno svjedoku I.DŽ. koji je vršio i plaćanje, uglavnom u gotovini, da je svjedok M.O. kontaktirao tuženog u vezi sa dostavom blokova koji je to odbio, ali je putem viber poruke dostavio spisak dugovanja, da se dešavalo da su maline, umjesto u gotovini, plaćane kroz davanje goriva ili đubriva, da je sve te poslove za tuženog obavljao svjedok I.DŽ. i da su maline preuzimane na Petlji. Svjedoci Z.F. i J.Š. su uglavnom u svojim iskazima opisali način primopredaje robe-maline i način plaćanja u otkupnoj stanici u Bugojnu.

Na okolnosti osnova i visine potraživanja, između ostalog tužitelji su predložili i uvid u veći broj otkupnih blokova i vještačenje po vještaku finansijske struke. Iz dostavljeni otkupnih blokova proizilazi da na svakom postoji logo tuženog sa adresom Poslovne jedinice u Bugojnu, brojem telefona i e-mail adrese, ime i prezime osobe koja je predala maline, datum predaje, naziv maline, količina, kao i potpis osobe koja je maline primila, odnosno potpis svjedoka M.O. koji je potvrdio da je on preuzimao maline na Petlji.

Međutim, i pored ovih činjenica prvostepeni sud odbija tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan jer navedeni otkupni blokovi nisu sačinjeni u skladu sa odredbama člana 25. i 48. Zakona o unutrašnjoj trgovini Federacije BiH i člana 14. Zakona o računovodstvu i reviziji, da tužitelji nisu imali zaključen ugovor o isporuci malina sa tuženim, niti su dokazali da je svjedok I.DŽ. preuzimao maline od tužitelja.

Ovakav stav prvostepenog suda ne prihvata ovaj sud iz slijedećih razloga. Svi saslušani svjedoci, uključujući i I.DŽ. su potvrdili da su tužitelji isporučivali maline da ih je na Petlji uz potpis preuzimao M.O. i predavao I.DŽ., a koji se na održanom sastanku u Kaknju predstavio kao kooperant tuženog i da će u ime i za račun tuženog otkupljivati maline, da je veću količinu isporučenih malina i platio prema dogovoru, da je za maline koji su predmet ovog spora svjedok M.O. izdavao otkupne blokove, ali da utuženi dio potraživanja, kako to proizilazi iz nalaza vještaka finansijske struke, tužiteljima nije plaćen. Pored toga, činjenica da otkupni blokovi nisu sadržavali sve propisane elemente odredbama člana 25. i 48. Zakona o unutrašnjoj trgovini i člana 14. Zakona o računovodstvu i reviziji ne utiče na osnovanost tužbenog zahtjeva. Ovo iz razloga što tužitelji nisu mogli uticati na pravilno popunjavanje otkupnih blokova, niti im je kao neukim strankama, moglo biti poznato šta otkupni blok mora sadržavati shodno navedenim zakonskim odredbama.

Članom 67. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list Republike BiH“ broj 2/92, 13/93 i 13/94 i „Službene novine Federacije BiH“ broj 29/03 i 42/11) je propisano da obligaciono-pravni odnos može nastati i na osnovu ugovora koji ne podliježe nikakvoj formi, osim ako je to zakonom drugačije određeno. U konkretnoj pravnoj stvari nije sporno da tužitelji T.I. i M.I. nisu imali zaključene ugovore o isporuci malina sa tuženim a da su tužitelji A.K. i A.Š. imali zaključene Ugovore, ali su svi saslušani svjedoci potvrdili da su maline isporučivali na gore navedeni opisani način i to posredstvom svjedoka I.DŽ. Stoga su irelevantne

činjenica da li su tužitelji imali ili nisu imali zaključene ugovore sa tuženim niti činjenica što ih nema u evidenciji tuženog za utuženi period, kako to zaključuje vještak finansijske struke. Ovo pogotovo kada se ima u vidu da su tuženi prilikom otkupa malina postupali na isti način i sa licima koji su imali zaključene Ugovore i sa licima koji nisu imali zaključene Ugovore o prodaji malina, a što ukazuje da je upravo način poslovanja tuženih bio takav kako su to naveli saslušani svjedoci tj. preko I.DŽ.

Visinu potraživanja utvrdila je vještakinja finansijske struke na osnovu vrste, količine i cijene isporučenih malina sadržanih na otkupnim blokovima koji iznos je veći od utuženog iznosa, ali su tužitelji ostali kod postavljenog tužbenog zahtjeva uz navode u toku postupka a i u žalbi da im je dio potraživanja bio plaćen i da potražuju samo neisplaćeni dio svojih potraživanja.

Odluka o troškovima postupka donesena je po osnovu člana 397. stav 2. Zakona o parničnom postupku i odredbi člana 12. i 13. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata u Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 22/04 i 24/04) i relevantnim odredbama Zakona o sudskim taksama Srednjobosanskog kantona („Službene novine Srednjobosanskog kantona“ broj 4/17). Budući da je ovom presudom preinačena prvostepena presuda i usvojen tužbeni zahtjev tužitelja, dosuđeni su im i troškovi parničnog postupka u ukupnom iznosu od 1.743,80 KM, od čega na ime sastava tužbe, prisustva punomoćnika tužitelja na pripremnom ročištu i glavnoj raspravi u iznosima od po 280,80 KM (u iznos uračunat PDV), za pristup na nastavak glavne rasprave od 15.06.2020. godine 140,40 KM, troškovi vještačenja u iznosu od 150,00 KM, taksa na tužbu i presudu u iznosu od 160,00 KM, za sastav žalbe iznos od 351,00 KM i taksa na žalbu u iznosu od 100,00 KM. Preko dosuđenog iznosa zahtjev tužitelja za naknadu troškova je odbijen kao neosnovan iz razloga što troškovnik nije sačinjen u skladu sa Tarifom, niti je osnovan zahtjev za naknadu punomoćnika za odsustvo iz kancelarije iz razloga što se ne radi o složenom predmetu u kome tužitelje nije mogao zastupati punomoćnik – advokat iz sjedišta suda. Zahtjev za naknadu troškova na ime putovanja također je odbijen jer se ne radi o predmetu koji zahtijeva specijalno znanje, da bi se morao angažovati advokat van sjedišta suda.

Iz navedenih razloga, a po osnovu iz člana 229. tačka 4. Zakona o parničnom postupku žalbu tužitelja je valjalo uvažiti, preinačiti prvostepenu presudu, i tužiteljima dosuditi iznose koje je utvrdio vještak finansijske struke, budući da su odlučne činjenice pravilno i potpuno utvrđene, ali je nepravilno primijenjeno materijalno pravo.

vijeća

Grubešić

Predsjednica

Mirjana

Dna:

1. Iznesi predmet završen.
2. Presudu ovog suda u 4 ovjerena prijepisa za sud i stranke i cio spis prvostepenog suda uz dopis dostaviti Općinskom sudu Bugojno
3. Presuda snimljena u CMS.
4. Zapisnik o vijećanju i glasanju zatvoriti u poseban koverat.
5. Presuda snimljena na podfolder: dug
6. Srediti spise predmeta.

Dana, 28.01.2021.godine

Ev. 02.03.2021.godine

Sudac
Senad Begović

Predsjednica Građanskog odjela
Mirjana Grubešić